

ثبت زمانی کیفیت آبها در نقشه زمین شناسی مهندسی سد میمه

محمد خوش طینت ، کارشناس زمین شناسی ، کارشناس ژئوتکنیک شرکت مهندسی مشاور فراآب در دفتر تبریز و دانشجوی کارشناسی ارشد زمین شناسی مهندسی دانشگاه آزاد واحد اهر

چکیده :

در تهیه نقشه های زمین شناسی مهندسی مخزن سدها موضوع کیفیت آب مخزن باید مد نظر قرار گیرد و پدیده های زمین شناسی موثر در کیفیت آب محدوده مخزن و بالادست مخزن سد مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد و در نقشه ها و مقاطع زمین شناسی و گزارش های مربوطه منعکس شود. در مطالعات فاز اجرایی سد میمه بررسی های زمین شناسی مخزن و بالادست مخزن سد با جمع آوری یافته های قبلی و زمین شناسی صحرایی و نمونه برداری متوالی آب رودخانه اصلی و آبراهه های فرعی و چشمه ها و ثبت دبی آنها در طول نزدیک به نه ماه انجام شده است و با جمع بندی نتایج حاصله و رسم نمودار ها معلوم شده که رابطه مستقیم بین سطح کیفی آب رودخانه اصلی میمه از نظر میزان شوری و EC با مقدار دبی رودخانه وجود دارد و در فصول بارندگی از میزان شوری رودخانه کاسته می شود و هرگونه نتیجه گیری از کیفیت آب مخزن سد با برداشت متوالی اطلاعات از آب های جاری و زیرزمینی محدوده مخزن سد و عوامل زمین شناسی موثر در کیفیت آب و جمع بندی دراز مدت اطلاعات ، قابل استناد می باشد . خصوصا در مناطقی که لایه ها دارای پتانسیل انحلال و شوری زائی زیادی می باشند و مخزن سد میمه مثال خوبی از این مورد می باشد . مخزن سد میمه بر روی تشکیلات سنگ آهک مارنی پابده و گچساران و آسماری و لایه های شور ممبر کلهر واقع شده است و کیفیت آب رودخانه میمه در بعضی فصول و مواقع نامناسب بوده و پس از بارندگیها و وقوع سیل بهبود می یابد بطوری که از EC حدود ۳۰۰۰۰ تا ۳۰۰۰ میکروموس بر سانتیمتر در تغییر است و این موارد باید در نقشه های زمین شناسی مهندسی با توالی بروز رسانی نقشه در فصول مختلف توسط ثبت تاریخ اندازه گیری دبی و میزان شوری نمونه آبها مشخص شوند تا نتایج موجود در نقشه ها قابل تحلیل و استناد باشد.

کلید واژه ها:

EC : قابلیت هدایت الکتریکی آب بر حسب میکروموس بر سانتیمتر
هیدرومتری : اندازه دبی آب رودخانه بر حسب مترمکعب بر ثانیه

Quality of reservoir water should be taken into consideration in preparing engineering geology map of dam reservoirs. geological phenomena which are effective on the quality of water should be studied in the vicinity of reservoirs and their upstream and be mentioned in geological maps , sections and reports.

During the construction period of Meymeh dam , a geological study of the reservoir and its upstream lands is conducted .gathering previous studies together with field geology and continouse sampling of the water of the main river and subsidiary drains and springs and their discharges in a nine month period of time , are resulted in that there is a direct relation between water quality of main Meymeh river and its discharge considering salinity and electric conductivity (EC) , and during precipitation seasons its salinity decrease. Reaching to any conclusion about the quality of the reservoir water would be accountable only by continuous sampling of surface and groundwater and determination of geological factors affecting the water quality and processing long-run data. This is very essential in formations with high solubility potential and high salinity like Meymeh dam reservoir which is placed upon Gachsaran , Asmari formation and Kalhor saline beds.

The water quality of Meymeh river are undesirable in some seasons and after raining and in floody times is improved , i.e. its EC is changing from 30000 to 3000 micromohs per cm . these data should be noted in engineering geological maps by recording their preparation